

Dispensaties

Juridische analyse van het op het door de algemene vergadering aangenomen besluit over dispensaties

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	1
AANLEIDING	1
ANALYSE	2
WAT BETEKENT DIT CONCREET	2

Samenvatting

Ik raad de algemene vergadering aan het besluit te heroverwegen en in lijn te brengen met het recht onder andere door een a) reglement dispensaties in het leven te roepen, een b) commissie op te richten die hierover kan besluiten en c) besluiten genomen worden door niet-direct-belanghebbenden. d) Een (goed gemotiveerd) besluit met betrekking tot dispensaties kan uitsluitend genomen worden op basis van objectieve, non-discriminatoire en transparante redenen –die in het reglement dispensaties kunnen worden opgenomen-. e) Er mag geen sprake zijn van willekeur en gelijke gevallen moeten gelijk worden behandeld.

Aanleiding

De algemene ledenvergadering heeft een besluit genomen aangaande dispensaties. Dit besluit komt er in het kort op neer dat:

1. Overgang van een individueel lid naar een naastgelegen afdeling niet is toegestaan.
2. De vertrekkende en de ontvangende afdelingen zijn gezamenlijk bevoegd om het individuele lid dispensatie te verlenen.
3. Tegen dit besluit staat beroep open bij het T&G NPO. Hierbij gelden de volgende minimale criteria:
 - a. Het betreffende basislid vraagt de overgang voor 31 december van het lopende verenigingsjaar aan Conform Artikel 12 HHR;
 - b. Het lidmaatschap moet passen in de bestaande regio-indeling van de

- ontvangende afdeling ;
- c. De vereniging die verlaten wordt mag niet door een overgang in ondertal komen of dreigen te komen;
 - d. Dispensatie wordt verleend voor het vliegadres/coördinaat van het individuele lid;
 - e. De ontvangende vereniging mag niet verder weg liggen dan de dichtstbijzijnde vereniging binnen de afdeling waar de coördinaten liggen.

Analyse

In beginsel geldt 'vrijheid van vereniging'. Dit betreft een grondrecht. Het staat een vereniging in beginsel vrij om zelf te bepalen wie zij wel en niet tot haar vereniging toelaat. Onder omstandigheden kan het weigeren van het lidmaatschap in strijd zijn met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt. De rechter kan het dispensatiebeleid slechts marginaal toetsen: alleen wanneer het belang van de betrokkene bij de dispensatie groter is dan het belang van de vereniging bij haar weigering, kan de vereniging gehouden zijn de betrokkene alsnog als lid toe te laten. Het gaat er om of de vereniging de vrijheid heeft om vast te stellen of er gronden zijn om iemand die aan de criteria voor dispensatie voldoet, niettemin als lid te weigeren. Slechts indien aannemelijk is dat de bevoegde commissie of het bestuur in redelijkheid niet tot haar beslissing heeft kunnen komen, kan de rechter ingrijpen. Verder volgt uit het recht dat het bestuur binnen de NPO gelijke gevallen gelijk dient te behandelen. Van belang is voorts dat voor de duivenliefhebber geen alternatief bestaat. Om deel te nemen is de duivenliefhebber gebonden aan de regels van de NPO, daarmee is de keuzevrijheid van de duivenliefhebber beperkt. De rechter is geneigd om, nu er geen alternatief bestaat, meer vrijheid aan het lid te gunnen.

Wat betekent dit concreet

1. Een generiek dispensatieverbod is in beginsel niet toegestaan, maar kan alleen worden gerechtvaardigd door objectieve, transparante en non-discriminatoire redenen. Het eerste punt van het besluit –het weigeren van overgang- kan dus niet in stand blijven.

2. De NPO kan en mag dus wel objectieve, transparante, non-discriminatoire criteria opstellen op grond waarvan de dispensaties kunnen worden beoordeeld en al dan niet worden toegestaan.
3. De objectieve transparante criteria dienen te voldoen aan het recht. Gelijke gevallen dienen gelijk behandeld te worden. Houdt het bestuur zich niet aan dit grondbeginsel van het recht, dan dreigt een besluit om dispensatie niet toe te staan aangetast te kunnen worden door de rechter, omdat het besluit in redelijkheid niet in stand kan blijven.
 - a. Het is lastig uitlegbaar dat een lid wel van de ene vereniging naar een andere vereniging binnen de afdeling over kan gaan, maar dat het lid niet van de ene naar de andere afdeling mag overgaan.
 - b. Ook het criterium van het ondertal, is lastig uitlegbaar omdat dit criterium geen rol speelt bij de overgang van een vereniging naar een andere vereniging binnen de afdeling.
4. Daarnaast: willekeur moet worden voorkomen.
5. *Kortom: Een verbod over te gaan naar een andere afdeling kan dus alleen rechtvaardiging vinden in objectieve, transparante criteria, die voor een ieder gelijkelijk gelden. Een van de criteria kan bijvoorbeeld zijn, dat de overgang niet is toegestaan indien het lid met de overgang een oneerlijk voordeel creëert ten aanzien van sportieve prestaties.*
6. Om de criteria te toetsen is het verstandig om dit over te laten aan een (samenstelling van een) commissie die (juist) geen belang heeft bij een eventuele overgang of bij het blokkeren van een overgang. Juist om (de schijn van) belangenverstremgeling te vermijden. Het is om die reden beter om juist niet de direct bij de dispensatie betrokken afdelingen, bijvoorbeeld via vertegenwoordiging in een commissie, over de overgang te laten besluiten.
7. Het besluit moet verder goed worden gemotiveerd. Ook dit is “slechts” mogelijk als er goede objectieve, transparante criteria aan ten grondslag liggen.
8. Op dit moment staat in de statuten een voorstel om dispensaties aan te merken als administratief verzuim en bieden de statuten de mogelijkheid om een reglement

dispensaties in het leven te roepen om te komen tot een goede uitwerking van de criteria. Beroep tegen het besluit staat open bij het Instituut Sportrechtspraak.

9. Kortom: ik raad de algemene vergadering aan het besluit te heroverwegen en in lijn te brengen met het recht onder andere door een reglement dispensaties in het leven te roepen, een commissie op te richten die hierover kan besluiten en te regelen dat direct belanghebbenden niet een besluit nemen. Alleen als het besluit genomen wordt op basis van objectieve, non-discriminatoire en transparante redenen valt een overgang of het blokkeren van een overgang te rechtvaardigen en zal het besluit stand houden voor de rechter.